

Kommunane i Møre og Romsdal

Saksbehandlar, innvalstelefon

Per Eldar Nakken, 71 25 85 81

Rundskriv 2019-2 RMP - Kommentar til forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket, Møre og Romsdal

Dette rundskrivet erstatter Rundskriv 2018-2 – RMP.

Innhald

Rundskriv 2019-2 RMP - Kommentar til forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket, Møre og Romsdal	1
Innleiing	2
Kapittel 1. Innleiande føresegner	3
§ 1. Føremål	3
§ 2. Verkeområde	3
§ 3. Grunnvilkår	3
Kapittel 2. Kulturlandskap	4
§ 4. Drift av bratt areal	4
§ 5. Tilskot til drift av beitelag	4
§ 6. Tilskot til slått av verdifulle jordbrukslandskap	5
Kapittel 3. Biologisk mangfald	6
§ 7. Tilskot til slått av slåttemark	6
§ 8. Tilskot til beiting av kystlynghei	6
Kapittel 4. Kulturminne og kulturmiljø	7
§ 10. Tilskot til drift av seter	7
§ 11. Tilskot til skjøtsel av enkeltstående automatisk freda kulturminne	8
Kapittel 5. Avrenning til vatn og kyst	9
§ 12. Tilskot til ingen jordarbeiding om hausten	9

§ 14. Tilskot til vedlikehald av fangdam	9
Kapittel 6. Utslepp til luft	10
§ 15. Tilskot til spreiring av husdyrgjødsel i vår-/vekstsesongen	10
§ 17. Tilskot til bruk av tilførselsslangar	10
Kapittel 7. Generelle føresegner	11
§ 18. Utmåling og utbetaling av tilskot	11
§ 19. Søknad	11
§ 20. Administrasjon, dispensasjon og klage	11
§ 21. Opplysningsplikt og kontroll	12
§ 22. Avkorting ved regelverksbrot	12
§ 20. Avkorting ved feilopplysningar	12
§ 22. Utrekning og innkrevjing av avkortingsbeløp m.v.	12

Innleiing

2019 er første året i ein ny 4-årig planperiode for regionale miljøtiltak i jordbruket. Forskrifta er bygd over same mønster i alle fylke, jf. nasjonal instruks for regionale miljøtilskot, men kvart fylke kan velje mellom dei tiltak som ligg i det nasjonale miljøprogrammet og prioritere mellom desse. Det er ut frå at miljøutfordringane kan variere frå fylke til fylke.

Det har frå i år skjedd ein del endringar i oppbygginga av forskrifta, og dette rundskrivet er derfor nokså ulikt tidlegare kommentarrundskriv. Kapittelinnendinga følgjer tilsvarande inndeling i forskrifta. Kapittel 1 inneheld innleiande føresegner, kapittel 2–6 inneheld dei ulike tiltaka og kapittel 7 inneheld generelle føresegner.

Kapittel 1. Innleiande føresegner

§ 1. Føremål

Formålet med denne forskrifta er å bidra til å ta vare på jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfald, kulturmiljø og kulturminner, redusere utslepp til luft og avrenning til vatn frå jordbruket.

Kommentar: Granskingar har vist at folk som vel å busetje seg på landsbygda, legg vekt på bumiljø, gode oppvekstvilkår for born, frisk luft og tilgang til friluftsliv, jakt og fiske viktige faktorar. Dei fleste finn det mest attraktivt å bu i varierte kulturlandskap med landbruk. For å oppretthalde kulturlandskapet, trengs det eit aktivt landbruk, men også tilgang på anna arbeid i nærleiken. Velstelt kulturlandskap er eit viktig salsargument for reiselivet.

Det langsiktige målet for dette miljøprogrammet er å utarbeide tiltak som medverkar til eit miljøvennleg landbruk, som også har økonomisk berekraft. Samstundes skal landbruket ivareta verdier som samfunnet ønskjer å prioritere, slik som det opne og velstelte landskapet med kulturminne og biologisk mangfald.

§ 2. Verkeområde

Forskrifta gjeld for tilskot til miljøtiltak i Møre og Romsdal fylke.

Kommentar: Føretak med driftssenter i eit anna fylke, som utfører miljøtiltak i vårt fylke, kan få tilskot til desse tiltaka etter våre reglar. Sjå om saksbehandlingsrutinar i rundskriv 2019-3 RMP.

§ 3. Grunnvilkår

Tilskot til miljøtiltak etter denne forskrifta kan berre gjevast

- til føretak som har rett til produksjonstilskot, jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskot mv. i jordbruket, og/eller,
- etter § 6, til beitelag, som er godkjent av kommunen og som er registrert i Einingsregisteret, jf. enhetsregisterloven av 13.06.1994, nr. 15.

For alle føretak som har jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskot, er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til gjødslingsplan i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging § 3. Gjødselbruken må kunne dokumenterast med notat om skifte gjødsle er spreidd på, spreidd mengde per dekar og spreietidspunkt.

Ved bruk av plantevernmidler er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til føring og oppbevaring av journal i forskrift 06. mai 2015, nr. 455 om plantevernmidler, § 20 og § 26, og føring og oppbevaring av register over plantevernmidler i samme forskrift, artikkel 67.

Kommentar: Grunnvilkåra svarar til vilkåra for å motta produksjonstilskot. I tillegg kan beitelag godkjende av kommunen søkje om tilskot til drift av beitelag, jf § 6.

Kravet om omsetning er teke ut av forskrift om produksjonstilskot. I staden har botnfrådraget blitt heva. Forskrift om miljøplan er oppheva, men kravet til gjødslingsplan er vidareført som eit grunnvilkår. Kravet om sprøytejournal er også teke inn i grunnvilkåra. Eigenfråsegnene i søknaden er tilpassa desse endringane.

Kapittel 2. Kulturlandskap

§ 4. Drift av bratt areal

Tilskot kan gjevast til føretak som driv minimum 5 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord med ei helling på 1:5 eller brattare. Arealet må haustast ved slått til fôr.

Kommentar: Føretaket må drive minimum 5 daa bratt areal for å kunne søkje om tilskot til skjøtsel av bratt areal. Arealet skal ha ei gjennomsnittleg helling på 1:5 eller brattare. Areal som ligg for seg sjølv, omkransa av areal med andre arealtilstandar enn fulldyrka/overflatedyrka jord, kan takast med i søknaden, dersom det er minst 1 daa.

NB! Arealet må haustast ved slått til fôr. Areal som vert skjøtta ved beiting, gir ikkje rett til tilskot i dette tiltaket.

Arealtala kjem fram etter teikning i kartet i eStil. Arealet må fordelast riktig på kategoriane 1:3 og 1:5, sjølv om det ikkje er forskjell på sats.

§ 5. Tilskot til drift av beitelag

Tilskot kan gjevast til drift av beitelag som organiserer felles beitebruk i utmark i minimum 5 veker i sommarhalvåret.

Kommentar: Føremålet med tiltaket er å legge tilhøva til rette for best mogeleg utnytting av beite i utmark, og å redusere tap av dyr på utmarksbeite gjennom organisert tilsyn, organisert sanking og andre målretta fellestiltak i beiteområde.

Tilskot kan gjevast til beitelag som organiserer felles beitebruk for sau, geit, storfe og hest i utmark i minimum 5 veker i sommarhalvåret. Mjølkande kyr og geit, og dyr som heile beitesesongen beitar på innmark, er ikkje omfatta.

Det kan søkjast om tilskot til drift av beitelaga gjennom Regionalt miljøprogram, og søknadsfristen er **1. november**. Det kan også søkjast om tilskot til investeringar gjennom *Organisert beitebruk* (tidlegare SMIL).

Tilskot kan gjevast med eit fast beløp per storfe og per småfe som kjem att frå beite om hausten. Endelege satsar går fram av eStil etter at satsane er låst, seinast 25. januar 2019.

Godkjenning og krav til beitelag:

Eit beitelag må ha minst 3 medlemmar og 150 småfeeiningar. 1 småfeeining = 0,1 storfe = 0,1 hest = 1 sau = 1 lam = 1 geit = 1 kje.

1. Husdyrhaldet som er omfatta av beitelaget si verksemd, må drivast i samsvar med lover og forskrifter som gjeld for husdyrhald
2. Beitelaget må vere registrert i Einingsregisteret.
3. Laget skal vera ope for alle brukarar som har tilgang til utmarksbeite i eit område der samarbeid kan fremje bruken av beiteområda
4. Laget skal bruke alle tilskot til å fremje den organiserte beitebruken i området gjennom felles tiltak. Tilskotet kan ikkje betalast direkte ut til medlemmane i beitelaget
5. Laget skal organisere effektivt og forsvarleg tilsyn og sanking av dyr i laget sitt område. Det skal gjennomførast tilsyn i beiteområdet minst ein gong per veke, i samsvar med «Forskrift om velferd for småfe»
6. Laget skal samarbeide med tilgrensande lag når det kan effektivisere ressursbruk og utnytting av beita. Dette gjeld særleg sanking og ettersanking
7. Laget skal notere på fastsett skjema opplysningar om gjennomført tilsyn (dato, tilsynsrunde, unormale tilhøve i beiteområdet og tiltak som er sett i verk). Norsk Sau og Geit har utarbeidd skjema og notisbøker for føremålet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal og kommunen kan be om å få lagt fram denne dokumentasjonen.

8. Laget skal sende årsrapport på fastsett skjema til kommunen

§ 6. Tilskot til slått av verdifulle jordbrukslandskap

Tilskot kan gjevast til føretak som driv jordbruksareal innanfor nærare avgrensa soner med særleg verdifullt kulturlandskap.

Kommentar: Det er prioriteringane i dei nasjonale registreringane av verdifulle kulturlandskap og registreringane i Storfjordprosjektet som ligg til grunn for dette tiltaket. Det er ikkje rom for nye område under dette tiltaket.

Områda er avgrensa slik:

1. Sunndal kommune: Grøvuvasdraget; alt areal som har avløp til elva Grøvu frå og med Børstølen og oppover.
2. Nesset kommune:
 - a. Eikesdalen; alt areal frå og med gardane Vike og Hoem og oppover
 - b. Areala på Bugge; frå og med Breivika til og med Bleineset
3. Rauma kommune: Romsdalen; alt areal frå Trollveggen til Oppland grense
4. Storfjordområdet:
 - a. Stordal kommune: Dyrkornvassdraget og Stordalsvassdraget ovanfor Vad bru (Nøredalen)
 - b. Stranda kommune: Heile Geirangerbygda og alle fjordvende gardar på begge sider av fjorden med Ljøen til og med Liene, vidare på austsida av fjorden frå og med Ansok til grensa mot Stordal
 - c. Norddal kommune: Alle bygdene på sørsida av fjorden frå og med Tafjorden til og med Indreeide
5. Ørsta kommune: Norangsfjorden og Norangsdalen
6. Herøy kommune: Runde, Nerlandsøya og Skorpa
7. Giske kommune: Området ved Alnes fyr
8. Midsund kommune: Tautra
9. Hustadvika i kommunane Fræna, Eide og Averøy
 - a. Fræna kommune: Buaværet og alt areal vest for Nasjonal Turistveg frå Bergset til grensa mot Eide kommune
 - b. Eide kommune: Vevangbygda og Årsbogen
 - c. Averøy kommune: Sona omfattar øyane langs Atlanterhavsvegen. Vidare vert sona avgrensa slik at den omfattar eksisterande jordbruksareal i områda nordaust for Atlanterhavsvegen, til og med Storesandøy, Hasseløyseter og området rundt Vågvatnet. Deretter går avgrensinga sørover til fylkesveg 250 (Staurnesvegen) og følgjer denne til krysset med riksveg 64. Mot sør vert området avgrensa av riksveg 64 mellom krysset med Staurnesvegen og krysset med Atlanterhavsvegen, vidare av fylkesveg 247 så langt sør som til og med Grovaneset.
10. Smøla kommune: Sørsmøla; alle gardane frå og med gnr. 14 Kuløy, til og med gnr. 42 Skarpnes. Tiltaket omfattar ikkje dei nydyrka myrane på Holmsvassmyra, Røkmyra og Jøstølmyra
11. Haram kommune: Heile Ulla, unnateke fjellet. Frå «bruvegen» på Flem og heile nordsida av Flemsøy/ Skuløy til og med nordlegaste garden på Nogva

Det kan gjevast tilskot til areal som ligg innanfor desse sonene, når dei er godkjende for areal- og kulturlandskapstilskot i produksjonstilskot.

NB! Arealet må haustast ved slått. Berre beiting (beiting åleine eller i kombinasjon med beitepussing) kvalifiserer ikkje lenger for dette tilskotet.

Føretak kan få berekna tilskot for arealet som ligg innanfor sonene, uavhengig av kvar driftssenteret er plassert.

Kapittel 3. Biologisk mangfald

§ 7. Tilskot til slått av slåttemark

Tilskot kan gjevast til føretak som skjøttar artsrike slåttemarker som er spesielt verdfulle for biologisk mangfald i kulturlandskapet. Det er ein føresetnad at føretaket følgjer skjøtselsråd gitt av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Kommentar: Føremålet er å stimulere til skjøtsel av artsrike slåttemarker, slik at ikkje det biologiske mangfaldet eller andre kvalitetar vert forringa. Det er miljøvernavdelinga som er kontaktpunkt hos fylkesmannen for desse spørsmåla.

Vilkår:

1. Areal som skal ha tilskot må ligge i Naturbase eller vere registrert av fylkesmannen og planlagt innlagt i Naturbase som slåttemark.
2. Arealet må vere i slik hevd, at dei verdiane som ligg til grunn for utveljinga framleis er til stades, eller vil komme attende ved planlagt restaurering.

Skjøtselsråd:

1. Arealet må skjøttast som slåttemark.
2. Arealet må slåast seint, vanlegvis etter 10. juli.
3. Høyet må bakke- eller hesjetørkast.
4. Høyet må fjernast etter tørk.
5. Arealet må slåast med lette reiskap som ljà eller tohjuls slåmaskin.
6. Arealet må ikkje bearbeidast i form av pløying, såing, gjødsling eller sprøyting.

§ 8. Tilskot til beiting av kystlynghei

Tilskotet kan gjevast til føretak som held ved like område med kystlynghei. Område det blir gitt tilskot til må vere registrert som kystlynghei i Naturbase. Søkjaren må inngå skjøtselsavtale med Fylkesmannen i Møre og Romsdal, for å sikre at tilstanden på kystlyngheia blir halden ved like. Dyrehald skal vere i tråd med krava i Lov om dyrevelferd av 19. juni 2009 nr 97.

Kommentar: Føremålet er å stimulere til tradisjonell skjøtsel av kystlynghei gjennom sauebeite.

Det skal leggast vekt på dyrevelferd. I tiltaket er det eit krav på minst 10 daa beiteareal per vaksen sau. Det skal førast tilsyn med dyra minst ein gong i veka, i samsvar med «Forskrift om velferd for småfe». Dersom kvaliteten på beitet er slik at 10 daa beiteareal per vaksen sau ikkje er nok til at dyra har tilfredsstillande førtilgang, må dyretalet reduserast. Beitetrykket bør vere stort nok til å oppretthalde kvaliteten på kystlyngheia. Tilskotet vert automatisk avgrensa til maksimalt 50.000 kroner per føretak.

§ 9. Tilskot til tilrettelegging av hekke- og beiteområde for fugl

Det kan gjevast tilskot til tilrettelegging av hekkeplassar for utryddingstruga fugleartar, dersom det er inngått avtale med Fylkesmannen i Møre og Romsdal for vedkommande sesong.

Kommentar: Føremålet er å verne dei fugleartane som over lang tid har tilpassa seg hekking på kulturmark. Effektivt jordbruk, særleg tidlegare hausting, kan slå ut heile bestandar av fugleartar som tradisjonelt hekkar i slåttemark. Både egg, ungar og vaksne fuglar blir øydelagde i grashaustinga, fordi haustinga no skjer før eggene er klekte eller ungane har forlate reirområdet. I tillegg vert areal ofte hausta frå kanten og inn mot midten, noko som avskjer røymingsvegane for fuglane. Dersom arealet vert hausta, bør det skje slik at fuglane kan kome unna.

Føretak kan få tilskot til å setje av areal, der det er registrert at utryddingstruga fugleartar hekkar, slik at dette arealet ikkje blir slått før ungane har forlate området. Tidlegaste slåttedato for slikt areal er sett til 1. august.

Åkerriksa er den mest kjende utryddingstrua fuglearten som hekkar på innmark i vårt område, men storspove, vipe og grashoppesongar er også trua, og kan kvalifisere for tilskot. Det er Miljøvernavdelinga hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal som inngår avtale, avgjer kva fugleartar som kvalifiserer for vern, og kor mykje areal som må setjast av for at hekkeplassen skal ha tilstrekkeleg vern. Arealet må kartfestast i avtale mellom bonden og Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Kapittel 4. Kulturminne og kulturmiljø

§ 10. Tilskot til drift av seter

Tilskot kan gjevast til føretak som har heile eller deler av mjølkeproduksjonen på seter i minst 6 veker i sommarhalvåret. Det må produserast minst 45 liter kumjølkk eller 25 liter geitmjølkk dagleg i setringsperioden. Produksjonen må skje innanfor kvote, eller i samsvar med forskrift om fritak frå overproduksjonsavgift ved lokal foredling av mjølkk. Det kan gjevast ekstra tilskot til føretak med seter, der råvarene frå setra blir foredla på setra.

Kommentar: Føremålet er å bidra til å oppretthalde og stimulere til auka bruk av setrane i fylket. Dette for å ta vare på, vidareføre og vise fram setermiljøet og halde ved like det biologiske mangfaldet, som er knytt til denne driftsforma. Føremålet vil gjelde både dei sidene av seterkulturen som er knytt til bygningar, foredling av mjølka og til stell av landskapet ved beiting og slått.

Dyra skal mjølkast på setra.

Godkjenning av nye setrar må sjåast i samanheng med det som finst av tradisjonell seterkultur på staden. Jord som tidlegare har vore brukt til vanleg jordbruksdrift med busetnad heile året, skal i regelen ikkje godkjennast. Det er med andre ord ein føresetnad at seterområdet er eit tillegg til den daglege gardsdrifta, i eit område der det ikkje er naturleg å bu heile året.

Drift av enkeltseter med mjølkeproduksjon

Føretak som har kyr eller geiter fordelt på to eller fleire setrar, kan berre få eitt setertilskot. Derimot kan føretak som har kyr på ei seter og geit på ei anna, få tilskot for to setrar.

Drift av felleseter med mjølkeproduksjon

Der fleire samarbeider om setringa, skal tilskotet fordelast på tal deltakarar i fellesetra. Deltaking er uavhengig av om føretaket har skote inn eigarkapital i setra eller ei. Det avgjerande spørsmålet er kor mange som har hatt mjølkeproduksjon på setra i minst 6 veker i sommarhalvåret.

På ei seter kan det vere fleire seterhus, der ulike føretak driv seter. For at seterdrifta til eit føretak skal definerast som eiga seter og ikkje felleseter, skal det ikkje vere nemnande samarbeid med andre føretak om drifta. Kwart føretak skal til dømes ha kvart sitt husdyrrom til mjølking, med eige mjølkeanlegg og tank.

Alle deltakarane i fellesetra fyller ut sitt eige søknadsskjema, og fører opp tal deltakarar på kvart sitt skjema. Ved søknad om tilskot til felleseter, skriv alle søkjarane inn same tal deltakarar på setra. Kommunen må sjå til at alle på den same fellesetra fører opp/får godkjent like mange deltakarar, elles vert tilskotet feil utmålt, og det kan bli betalt ut både for lite og for mykje tilskot.

Vilkår for tilskot for foredling

1. Det skal bu folk på setra i minst 6 veker om sommaren.
2. Mjølka skal vidareforedlast på setra.
3. På setra skal det vere hus for opphald og overnatting, fjøs og rom for handtering av mjølka.
4. Drifta skal ha godkjenning av Mattilsynet.

Drift av enkeltseter med foredling

Føretak som driv seter, kan også få tilskot til foredling av mjølk. På seter der føretaket får tilskot til foredling, bør det vere mogeleg å få kjøpe lokalt foredla mjølkeprodukt. Å vise fram seterkulturen ved demonstrasjon av tradisjonelle driftsformer som kinning, separering, ysting, ljåslått, hesjing osv. vil vere svært positivt. På denne måten kan besøkande få oppleve seterkulturen både ved smak og ved å delta aktivitetar.

Drift av felleseter med foredling

Alle deltakarane i fellesetra fyller ut sitt eige søknadsskjema, og fører opp tal deltakarar på kvart sitt skjema. Det er berre dei som deltek i foredlinga som skal føre opp dette tiltaket. Det kan vere eit mindre tal enn tal deltakarar i felleseter.

§ 11. Tilskot til skjøtsel av enkeltstående automatisk freda kulturminne

Tilskot kan gjevast til føretak som skjøttar automatisk freda gravminne på areal som grenser til eller ligger på jordbruksareal. Med «grenser til» meinast at kulturminnet ligg slik til at det er ein naturleg del av jordbrukslandskapet som blir skjøtta. Gravminnet skal vere lagt inn i kulturminnebasen Askeladden. Gravminnet skal ikkje vere sterkt skada eller øydelagt.

Kommentar: Aktuelle register for kulturminne:

- Riksantikvaren sin database «Askeladden»
- Økonomisk kartverk
- Møre og Romsdal fylkeskommune sitt arkeologiske arkiv

Gravminnet skal skjøttast på ein måte som gjer det synleg og tilgjengeleg. Aktuelle skjøtselstiltak er manuell slått eller beiting. Det skal ikkje brukast maskiner som kan skade kulturminnet. Dersom gravminnet er forringa på grunn av attgroing, skal det ikkje godkjennast for tilskot. Det kan gjevast tilskot til inntil 20 gravminne per føretak.

Kapittel 5. Avrenning til vatn og kyst

§ 12. Tilskot til ingen jordarbeiding om hausten

Tilskot kan gjevast til føretak som utset jordarbeiding av kornareal til våren. Tilskot kan gjevast til område ved særleg utsette vassdrag, når dette er fastsett i tråd med vassforskrifta¹. I vårt fylke er ordninga avgrensa til å gjelde areal der det blir dyrka korn i nedslagsfeltla til elvane Surna, Driva og Rauma. Desse elvane ligg i kommunane Surnadal, Sunndal og Rauma. Aktuelle område er kartfesta, og areal som det blir søkt tilskot for må teiknast inn i kart i eStil.

Kommentar: Føremålet er å unngå jordarbeiding om hausten, for å redusere erosjon og avrenning av næringsstoff frå opent åkerareal. Tiltaket skal også støtte opp under arbeidet med vassforskrifta.

§ 13. Grasdekt kantsone i åker

Tilskot kan gjevast til føretak som har kantsoner med fleirårig grasdekke mellom åkerareal og vassdrag. Formålet er å hindre/ redusere erosjon og avrenning frå åkera og rett i vassdraget. Sona det blir gitt tilskot for, skal ha ei breidde må minimum 8 meter målt frå normalvasstanden i vassdraget. Minst 6 meter må ligge på dyrka areal. Ordninga gjeld areal der det blir dyrka korn, poteter og grønsaker i nedslagsfeltla til elvane Surna, Driva og Rauma samt i Smøla kommune.

Det er vilkår om at vekstane er godt etablerte om hausten i søknadsåret. Areal skal ikkje gjødselast eller sprøytast, og dei skal slåast, beitast eller pussast i søknadsåret. Mange føretak som er aktuelle for denne ordninga har ikkje utstyr for å hauste gras eller beitedyr, derfor blir det tillatt at areala kan pussast. Merk at pussing ikkje oppfyller krav til aktiv drift når det gjeld areal- og kulturlandskapstilskot.

§ 14. Tilskot til vedlikehald av fangdam

Tilskot kan gjevast til føretak som har fangdam som er etablert på eller i tilknytning til jordbruksareal. Formålet med tilskotet er å stimulere til at fangdammar utgjør eit effektivt rensetiltak og at vegetasjon i tilknytning til fangdammane blir skjøtta.

Tilskotet kan bli gitt årleg forutsatt at fangdammen har tilfredsstillande renseseffekt. Effekten går ned etter kvart som sedimentasjonskammera blir fylt opp. Dammen skal derfor tømmast ved behov.

Kapittel 6. Utslepp til luft

§ 15. Tilskot til spreining av husdyrgjødsel i vår-/vekstsesongen

Tilskot kan gjevast til føretak som spreier all husdyrgjødsel som føretaket brukar på sitt jordbruksareal om våren eller i vekstsesongen. Formålet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir spreidd på eit mest mulig gunstig tidspunkt. Siste frist for all spreining av husdyrgjødsel på føretaket er 10. august, og avlinga må haustast ved slått eller beiting etterpå.

Det må vere spreidd ei gjødselmengde tilsvarande minimum 5 kg totalnitrogen pr. daa, i tråd med gjødslingsplan. Kor stor gjødselmengde 5 kg total-N tilsvarer i volum vil variere både med dyreslag og kor

¹ Forskrift 15. 12.2006 nr 1446 Forskrift om rammer for vannforvaltningen

mykje vatn som er tilsett. Ei veldig grov rettesnor er at dette tilsvarer ca. 1 tonn blautgjødssel pr. daa. Noko meir dersom det er tilsett mykje vatn. Føretaket skal ha skiftenoteringar som viser spreiedato(ar) og spreiemengde for kvart skifte.

Det kan ikkje bli gitt tilskot dersom deler av gjødselmengda frå føretaket blir spreidd på areal disponert av andre jordbruksføretak etter fristen 10. august. Det kan berre gjevast tilskot for areal som føretaket sjølv disponerer. Dette betyr at t.d. deltakar i samdrift som sjølv står for fôrproduksjon kan søke om tilskot for tidlegspreiing av husdyrgjødsel produsert av samdrifta. Ein kornprodusent kan også kjøpe husdyrgjødsel og søke om tilskot for tidlegsspreiing forutsatt at vilkåra elles er oppfylt.

Føretak som mottok dette tilskotet kan ikkje samtidig motta tilskot for nedlegging eller nedfelling av husdyrgjødsel.

§ 16. Tilskot til nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Tilskot kan gjevast til føretak som brukar nedfellings- eller nedleggingsutstyr for spreieing av husdyrgjødsel. Formålet med tilskotet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir lagt rett ned på jorda (nedlegging) eller blanda direkte i jordsmonnet (nedfelling) i staden for tradisjonell breispreiing. Dette vil motverke tap av ammoniakk til lufta.

Det er krav om same minimumsmengde husdyrgjødsel som for tidlegspreiing, dvs. minst 5 kg total-N pr. daa. Arealet skal haustast ved slått eller beiting etter siste spreieing. Ved spreieing i open åker er det krav om nedmolding innan to timar. Føretaket skal ha skiftenoteringar som viser spreiedato(ar) og spreiemengde for kvart skifte.

Føretak som mottok dette tilskotet kan ikkje samtidig motta tilskot for tidlegspreiing (§ 15).

§ 17. Tilskot til bruk av tilførselsslanger

Dersom vilkåra i § 15 eller § 16 er oppfylt, kan det gjevast tilskot til føretak som spreier husdyrgjødsel ved hjelp av tilførselsslanger. Tilskotet kan gjevast til areal der det vert spreidd husdyrgjødsel ved hjelp av tilførselsslanger i staden for tankvogn.

Formålet er å redusere utslepp til vassdrag og luft gjennom spreiemetode som medfører redusert jordpakking. Utslepp av lystgass, som er ein sterk klimagass, er størst i fuktig, tett jord med høgt innhald av nitrogen. Kombinasjonen av bæresvak jord, bruk av tungt utstyr, fuktig klima og store mengder husdyrgjødsel gjer at potensialet for utslepp av lystgass er stort i mange område. Bruk av tilførselsslanger for å transportere husdyrgjødsel ut på marka bidreg til å redusere køyreskader og jordpakking, og vil såleis vere eit tiltak som kan bidra til å redusere utsleppa av lystgass frå landbruket.

Det kan gjevast tilskot til alt areal der det er brukt tilførselsslanger i staden for tankvogn for å transportere husdyrgjødsel ut på marka. Mengda må tilsvare minst 5 kg total-N pr. daa. Tiltaket føreset at vilkåra etter § 15 eller § 16 er oppfylt, dvs. at all husdyrgjødsel frå føretaket vert spreidd tidleg i vekstsesongen, seinast 10. august, eller at det er brukt nedfellings- eller nedleggingsutstyr. Det er også eit vilkår at avlinga blir hausta ved slått eller beiting etter spreieing.

Kapittel 7. Generelle føresegner

§ 18. Utmåling og utbetaling av tilskot

Tilskot blir rekna ut etter satsar som blir fastsett årleg på grunnlag av tilgjengeleg ramme og ferdigbehandla og godkjent søknadsmasse.

Kommentar: Alle satsar i miljøprogrammet er førebelse. Endelege satsar vil bli fastsette innan 24. januar 2020. Det skjer på grunnlag av den økonomiske ramma og søknadsomfanget. I tidsrommet mellom 24. januar og 14. februar må kommunen gjere endelege vedtak (attestere) for søknadene som skal gå til utbetaling.

§ 19. Søknad

Søknad skal fremjast på søknadsskjema fastsett av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 15. oktober. For tilskot til beitelag er søknadsfristen 1. november.

Dersom søknaden blir motteken etter fristen, vil det tildelte tilskotet bli redusert med 1 000 kroner per virkedag, rekna frå utgått frist og i inntil 20 virkedagar. Søknader som kjem inn seinare enn 20 virkedagar etter fristen, vil bli avvist. Innvilga tilskot blir utbetalt til det føretaket eller beitelaget som fremja søknaden. Tilskotet kan ikkje overdragast til eige eller pant.

Fylkesmannen utarbeider ikkje lenger eit papirskjema, men definerer tiltaka for fylket vårt i det elektroniske saksbehandlingssystemet. Søkjaren kan komme til det elektroniske skjemaet via www.landbruksdirektoratet.no, men kan også finne det i skjemakatalogen på www.altinn.no. Søkjaren kan logge seg inn ved hjelp av BankID, MiniID, BuyPass m.v. Nettsida til Landbruksdirektoratet er enklast å bruke, fordi søkjaren etter innlogginga blir styrt direkte til søknadsskjemaet. Når søkjaren startar med www.altinn.no, må skjemaet leitast opp i skjemakatalogen på Altinn.

§ 20. Administrasjon, dispensasjon og klage

Vedtak om tilskot blir fatta av kommunen. Fylkesmannen kan etter søknad i særlege tilfelle gje dispensasjon frå føresegnene i denne forskrifta.

Vedtak fatta av kommunen kan klagast² til Fylkesmannen. Vedtak fatta av Fylkesmannen i første instans kan klagast til Landbruksdirektoratet.

Kommentar: Det kan berre gjevast dispensasjon frå krav i forskrifta. Det betyr at det ikkje kan gjevast dispensasjon frå tilskotssatsar, soner eller registreringsdato.

Det blir vist til Rundskriv 2019-17 frå Landbruksdirektoratet, og kap. 6 i rundskrivet som omhandler dispensasjon.

§ 21. Opplysningsplikt og kontroll

Føretak som søker tilskot, pliktar å gje alle opplysningar som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finn nødvendig for å kunne forvalte ordninga.

² Jf. lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskot er riktig. Søkjaren pliktar å utlevere all bokføring, korrespondanse og noteringar som vedkjem tilskotet. Opplysningar gitt i samband med søknad om tilskot kan også kontrollerast ved teljing og måling på dei eigedomar som føretaket nyttar i drifta.

Det blir vist til Rundskriv 2019-17 frå Landbruksdirektoratet

§ 22. Avkorting ved regelverksbrot

Dersom føretaket aktlaust eller forsettleg driv eller har drive verksemda si i strid med anna regelverk for jordbruksverksemd, kan heile eller deler av det samla tilskotet til føretaket bli avkorta.

Tilskotet kan avkortast delvis eller heilt, dersom føretaket ikkje oppfyller, eller berre delvis oppfyller krava stilt i RMP-forskrifta § 3, andre og tredje ledd. Av same grunnar kan utbetalt tilskot delvis eller heilt krevjast attende, jf. § 21.

Kommentar: Rundskriv 2018-17 frå Landbruksdirektoratet inneheld grundig gjennomgang av dette temaet.

§ 20. Avkorting ved feilopplysningar

Dersom føretaket aktlaust eller forsettleg har gitt feil opplysningar i søknaden, som har eller ville danna grunnlag for ei urettmessig utbetaling av tilskotet for seg sjølv eller andre, kan heile eller deler av det samla tilskotet til føretaket avkortast. Tilskotet kan også avkortast dersom føretaket ikkje held dei fristar som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har sett for å kunne utføre sine kontrolloppgåver etter § 18.

Kommentar: Rundskriv 2018-17 frå Landbruksdirektoratet inneheld grundig gjennomgang av dette temaet.

§ 22. Utrekning og innkrevjing av avkortingsbeløp m.v.

Dersom føretaket som følgje av manglande oppfyling av vilkår i denne forskrifta eller av andre grunner har motteke ei utbetaling som ikkje er berettiga, kan det feilaktig utbetalte beløpet krevjast attende frå mottakaren eller motreknast i seinare tilskotsutbetalingar. Tilsvarende gjeld differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskot som følgje av vedtak om avkorting etter § 19 og § 20.

Det kan krevjast renter for tilbakebetalingskrav, dersom kravet ikkje blir innfridd ved forfall. Ved grov aktløyse eller forsett kan renter krevjast frå tidspunktet for utbetalinga av det urettmessige tilskotet. Storleiken på renta følgjer rentesatsen fastsett med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinka betaling m.m.

Krav frå offentleg myndigheit som har utgangspunkt i føretaket si jordbruksverksemd, kan motreknast i seinare tilskotsutbetalingar til føretaket.

Kommentar: Rundskriv 2018-17 frå Landbruksdirektoratet inneheld informasjon om dette.

§ 23. Iverksetjing

Forskrifta vart sett i verk 16. mai 2019, og erstattar forskrift 19. juni 2015 nr 739.

Spørsmål om Regionalt miljøprogram for Møre og Romsdal kan rettast til kommunen eller Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Med helsing

Ottar Longva (e.f.)
ass.dir.

Per Eldar Nakken
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent